

Protocol informatieverstrekking bij echtscheiding

Inleiding

Voor een goede begeleiding van de leerling is het van belang dat de school op de hoogte is van de gezinssituatie van de leerling en de afspraken die zijn gemaakt bij een echtscheiding.

Dit protocol:

- Legt uit wie voor de wet de ouder van een leerling is, wat ouderlijk gezag is en de definitie van echtscheiding.
- Beschrijft de wettelijke verplichtingen van personeel van de school omtrent de informatievoorziening aan ouders en derden.

De school stelt zich neutraal op en kiest dus nooit partij. Beide ouders hebben recht op informatie over hun kind.

Juridische begrippen

In dit protocol wordt gesproken over ouders en ouderlijk gezag. Onderstaand zullen de definities van vader, moeder en ouderlijk gezag besproken worden.

Ouders:

Een moeder van een kind is de vrouw:

- a) uit wie het kind geboren is,
- b) die ten tijde van de geboorte gehuwd is (of geregistreerd partnerschap) met de vrouw uit wie het kind geboren is,
- c) die het kind erkend heeft,
- d) wier ouderschap gerechtelijk is vastgesteld of
- e) die het kind geadopteerd heeft.

De vader is de man die aan een van de eisen b t/m e voldoet.

Ouderlijk gezag:

- Ouders krijgen automatisch samen het gezag als hun kind tijdens hun huwelijk of geregistreerd partnerschap wordt geboren.
- Als ouders niet getrouwd zijn, krijgt alleen de moeder door de geboorte van het kind automatisch het gezag. Haar partner kan het gezag verkrijgen door het kind wettelijk te erkennen, waardoor juridisch ouderschap ontstaat. Het gezag kan vervolgens worden verkregen als beide ouders hun gezamenlijk gezag inschrijven bij het Centraal Gezagsregister.
- Als beide ouders het ouderlijk gezag hebben, hebben zij beiden dezelfde rechten ten aanzien van het kind. Om iedere schijn van partijdigheid te voorkomen, is ons beleid dat wij beide ouders in dat geval gelijkelijk voorzien van informatie. Indien dit niet het geval is dan wordt aan de verzorgende ouder (de ouder waar de leerling de meeste tijd verblijft) verzocht het ondertekende convenant of gerechtelijke uitspraak als bewijs te tonen aan de directeur van de school.

Als de school reden heeft te twifelen aan de gezagspositie kan een uittreksel van het Gezagsregister opgevraagd worden door de school, of een uittreksel van het bevolkingsregister. Dit doen we in overleg met de gezagdragende ouder (dat is in de meeste gevallen de moeder).

Het gezag kan ook worden uitgeoefend door een ouder en een niet-ouder samen (bijvoorbeeld de partner van een ouder, mits voldaan aan eis d of e). Dit wordt *gezamenlijk gezag* genoemd. Als een ander dan de ouder(s) het gezag uitoefent wordt dit *voogdij* genoemd.

Definitie echtscheiding

Twee mensen die voorheen een duurzame relatie hadden, verbreken deze. Het maakt in dit kader geen verschil of het gaat om gehuwden of samenwonenden, ook de geaardheid is niet van belang.

Informatievoorziening na een echtscheiding

Als er sprake is van een echtscheiding zijn ouders verplicht dat zo snel mogelijk te melden aan de school. School moet op de hoogte gesteld worden van adresgegevens en afspraken rond ouderlijk gezag en omgangsregelingen (denk aan co-ouderschap, op welke dagen is het kind bij welke ouder, afspraken over het ophalen van het kind en informatieverstrekking).

Hiervoor is een vragenlijst opgesteld

Informatievoorziening ouders met ouderlijk gezag

School heeft de wettelijke verplichting om beide ouders op de hoogte te stellen van de vorderingen van hun kind. Ouders hebben recht op informatie uit het leerling dossier.

Ouders geven aan de school door op welke manier ze de informatie willen ontvangen: per mail/ post en met welk adres. School zal de informatie dan aan beide ouders sturen.

Aan leerlingen van 16 jaar en ouder (op ons VSO) moeten, wanneer mogelijk, toestemming gevraagd worden als ouders inzage van het dossier vragen.

Het leerling dossier bevat de volgende gegevens:

- Gegevens over in- en uitschrijving
- Gegevens over afwezigheid
- Adresgegevens
- Het onderwijskundig rapport
- Gegevens over de gezondheid en sociaal emotioneel functioneren
- Gegevens over de vorderingen en resultaten van de leerling
- Verslagen en gesprekken met ouders
- Resultaten van eventuele psychologische onderzoeken.

Er wordt geen enkele privé informatie over de ouders door de school uitgewisseld.

Communicatie via Parro

Standaard zijn beide gezagdragende ouders in hetzelfde kind-gesprek in Parro. Beide ouders hebben namelijk recht op dezelfde informatie. Dat is moeilijk te garanderen bij 2 aparte kind- gesprekken. Je kunt hier alleen in overleg en met goedvinden van beide ouders van afwijken.

Conflict tussen ouders

De school mag en kan in geval van conflict bemiddelen om tot een werkbare oplossing te komen. De school is echter niet verantwoordelijk voor het oplossen van conflicten en kan bijvoorbeeld ouders doorverwijzen naar externe professionals voor bemiddeling.

Correspondentie

Beide ouders kunnen correspondentie ontvangen per mail of per post. Zij dienen er zelf voor te zorgen dat de school op te hoogte is van de juiste adresgegevens.

Beide ouders ontvangen uitnodigingen voor ouderavonden en gesprekken op school over de vorderingen van de leerling. Mochten ouders niet tegelijk aanwezig willen zijn kan op verzoek een extra afspraak gemaakt worden. Als er 1 ouder aanwezig is gaat de school ervan uit dat deze de andere ouder informeert.

Informatie bij intake

Bij inschrijving van het kind ontvangen ouders een vragenlijst.

Het doel van de vragenlijst is praktische informatie verkrijgen over het woonadres van de ouders en over de wijze waarop ouders hun ouderschap na de scheiding hebben geregeld, ten einde zicht te krijgen op de mogelijke gronden om een van de ouders geen informatie te verstrekken over het kind

of om ernstige complicaties (zoals bijvoorbeeld het meenemen vanuit school van het kind, tegen de gemaakte afspraken of rechterlijke uitspraken in) te voorkomen.

Jaarlijks, bij de eerste ouderavond, zal de leerkracht navragen of de informatie nog actueel is. Indien nodig wordt gevraagd de vragenlijst opnieuw in te vullen.

Toestemming

De school heeft toestemming van de gezagdragende ouder(s) nodig bij:

In- en uitschrijving, doubleren, doorverwijzing/onderzoek of begeleiding door de orthopedagoog of maatschappelijk werkers van de school, voor het delen van informatie met derden, het gebruik van beeldmateriaal.

Als beide ouders gezagdragend zijn gaat de school ervan uit dat 1 handtekening voldoet (op basis van gerechtvaardigd vertrouwen). Als school reden heeft hieraan te twijfelen kan de school om de tweede handtekening vragen.

Verlofaanvragen kunnen worden gedaan door de ouder bij wie het kind in huis woont. Ouders bij wie het kind niet in huis woont, kunnen alleen een verlofaanvraag indienen met schriftelijke toestemming van de andere ouder. In geval van co-ouderschap houdt dit in dat de ouders alleen verlof kunnen aanvragen voor de dagen dat het kind bij de betreffende ouder in huis woont. Voor de andere dagen kan alleen verlof aangevraagd worden met schriftelijke toestemming van de andere ouder. Ouders die geen ouderlijk gezag hebben kunnen geen verlof aanvragen.

Wijziging geslachtsnaam

Het komt soms voor dat een ouder ten gevolge van een (echt)scheiding een andere achternaam (geslachtsnaam) van de leerling opgeeft. Bijvoorbeeld de meisjesnaam van de moeder of die van een nieuwe partner. Dat is echter niet mogelijk zonder dat daartoe eerst een verzoek tot naamswijziging bij de rechter wordt ingediend. De school zal de leerling alleen inschrijven onder een andere naam dan de officiële, nadat de rechter in de geslachtsnaamwijziging heeft toegestemd en zij een kopie van het officiële document daaromtrent heeft ontvangen.

Informatievoorziening ouders zonder ouderlijk gezag

Als één ouder het ouderlijk gezag heeft, kan de school volstaan met informatievoorziening aan die ene ouder. In het Burgerlijk Wetboek (artikel 1:377b BW) is namelijk bepaald dat de ouder met het gezag, de ouder zonder het gezag moet informeren over belangrijke zaken die het kind aangaan. Daartoe behoort de voortgang van het kind op school.

Wij mogen er in beginsel op vertrouwen dat de ouders elkaar informeren over de voortgang van hun kind op school.

Als dit niet gebeurt, kan de ouder zonder gezag de school zelf om informatie vragen. Wij dienen deze informatie te verstrekken. Deze verplichting vloeit voort uit artikel 1:377c BW, dat bepaalt dat derden die beroepshalve informatie hebben over belangrijke feiten en omstandigheden die de persoon van het kind of diens verzorging en opvoeding betreffen, de ouder zonder gezag hierover moeten informeren als die ouder daarom vraagt. Zonder verzoek heeft de school geen verplichting tot informatieverschaffing aan deze ouder.

Wij mogen geen informatie verstrekken als die informatie ook niet zou worden gegeven aan de ouder die het gezag heeft. Het verschaffen van informatie mag ook niet t als het belang van het kind zich daartegen verzet

Wij moeten de gezaghebbende ouder over een verzoek tot informatieverstrekking op de hoogte brengen.

Als de ouder met het gezag zich verzet tegen het verstrekken van informatie aan de andere ouder of dit niet in het belang van het kind acht, is dit onvoldoende. De ouder zal dit moeten onderbouwen, bij voorkeur met een gerechtelijke uitspraak waarin een beperking van de informatieplicht is opgenomen.

Informatievoorziening aan derden

Een derde, zoals een stiefouder, grootouder, biologische vader die het kind niet erkend heeft of ander betrokken persoon kan een informatieplicht verkrijgen via de rechter. Op grond van artikel 8 EVRM dient er sprake te zijn van een nauwe persoonlijke betrekking tot het kind. In andere gevallen heeft de school geen verplichting tot een informatieverschaffing aan derden, mits er toestemming is van de gezagdragende ouder(s).

Gezinsvoogd

De gezinsvoogd biedt hulp en steun in het gezin bij een ondertoezichtstelling. De ondertoezichtstelling wordt door een kinderrechter uitgesproken en geldt voor maximaal één jaar en kan daarna worden verlengd. Een gezinsvoogd heeft geen gezag, want dat blijft bij een ondertoezichtstelling bij de ouders. De ouders blijven verantwoordelijk voor het kind, maar de gezinsvoogd helpt de ouders bij het nemen van beslissingen over hun kind en ouders zijn verplicht beslissingen die ze nemen eerst voor te leggen aan de gezinsvoogd. Ouders blijven dus het eerste aanspreekpunt voor de school, ook voor toestemming.

Als er geen overeenstemming met de ouders mogelijk is, kan school de gezinsvoogd hierover informeren. Deze kan in het belang van het kind de ouders schriftelijke aanwijzingen geven.

De gezinsvoogd heeft een eigenstandig wettelijk recht op informatie voor zover dit noodzakelijk is voor de uitvoering van de ondertoezichtstelling. Wij mogen zonder toestemming van ouders vragen van de gezinsvoogd in het kader van een ondertoezichtstelling beantwoorden en ook op eigen initiatief informatie verstrekken die van belang is voor de ondertoezichtstelling. Daarbij is van belang dat niet meer informatie wordt verstrekt dan noodzakelijk en dat het een informatierecht is, geen inzage- en afschrijfrecht. De leerling (wanneer die 16 jaar of ouder is) en/of ouders moeten worden geïnformeerd over de informatieverstrekking.

Een ondertoezichtstelling wordt uitgesproken door de kinderrechter. Voor ons als school is het relevant om te weten of een kind een ondertoezichtstelling heeft, omdat de gezinsvoogd sommige informatie, namelijk die noodzakelijk kan worden geacht voor de uitvoering van de ondertoezichtstelling, mag krijgen zonder toestemming van de ouders of het kind vanaf 16 jaar.

Voogd

Voogdij is gezag dat wordt uitgeoefend door een ander dan de ouders. De voogd is de persoon die voogdij heeft. De voogd heeft de bevoegdheden van een ouder met gezag. De ouder is in de gevallen van voogdij door de rechter uit het ouderlijk gezag gezet of overleden.

De voogd is het eerste aanspreekpunt voor de school. Als de ouders nog leven, is geen toestemming van hen nodig, maar zij hebben wel recht op informatie op hoofdlijnen.

Een voogd hoeft niet altijd een persoon te zijn. De rechter kan ook een gecertificeerde instelling tot voogd benoemen

De school heeft een informatieplicht aan een eventuele voogd. De school moet schriftelijk op de hoogte worden gebracht van de aanstelling van een gezinsvoogd. De school moet de naam van de gezinsvoogd schriftelijk door krijgen. Ook eventuele wijzigingen in het aanstellen van een gezinsvoogd moeten schriftelijk aan school worden doorgegeven.

Pleegouder

Een pleegouder heeft geen gezag over het kind. Het gezag ligt dan bij de ouders, vaak met een gezinsvoogd als begeleider. Dit betekent dat de ouders degenen zijn die toestemming moeten geven.

Een pleegouder kan soms ook voogd zijn. In dat geval is er een rechterlijke beslissing waarin dat staat en is de pleegouder (als voogd) degene die toestemming geeft.

Een uithuisplaatsing wordt uitgesproken door de kinderrechter. Het kind woont dan niet meer bij zijn ouders. In de meeste gevallen hebben de ouders nog wel het ouderlijk gezag. Ook als dat niet het geval is, hebben de ouders op grond van artikel 1:377c BW recht op alle informatie over hun kind die de school ook zou geven aan ouders met ouderlijk gezag

Hierbij kan gedacht worden aan informatie over de cognitieve en/of sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling, zoals leerprestaties (rapporten, cijferlijsten) of medische kwesties.

Wij moeten ons ervan vergewissen hoe de gezagspositie van ouders is en of er sprake is van een gezinsvoogd of voogd. Dit kan door te vragen om de ondertoezichtstellingsuitspraak van de rechter of een uittreksel uit het gezagsregister.

In principe mogen wij afgaan op de informatie die de ouder hierover aan ons heeft verschaft. Bij twijfel is het zaak om meer informatie te vragen.

Pleegouders zijn belast met de opvoeding en verzorging van een pleegkind. Pleegouders worden als verzorger aangemerkt en hebben om deze reden op grond van artikel 11 WPO, artikel 2.97 WVO 2020 en artikel 20 WEC het recht om geïnformeerd te worden over de vorderingen van de leerling op school, voor zover de leerling nog niet de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt. Voor het verstrekken van deze informatie is geen toestemming van de ouders vereist.

Mogelijke hulpverlenende instanties

Mocht er, in verband met de scheiding, sprake zijn van schoolverzuim kan de school de leerplicht ambtenaar inschakelen. Deze kan dan een bemiddelende rol spelen.

Bronnen: Dit protocol is gebaseerd op het Veiligheidsplan van OZ en regio en [onderzoek](#) van de Universiteit van Tilburg (voorbeeldprotocol en adviezen).

Meer informatie: [Informatieverstrekking aan gescheiden ouders](#)